

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Després de la Conferència d'assegurances

Hem assistit amb veritable plaer a les sessions de la Conferència d'assegurances socials que donà per acabades les seves tasques el diumenge darrer en nostra ciutat comtal. L'interès dels temes, les solucions de caràcter pràctic, el bon sentit que predominà en els parlaments dels assistents, i, per damunt de tot, l'esperit d'amplitud i de tolerància que fou la característica de tècnics i d'assembleïstes, no són, veritablement, cosa corrent en Congressos d'aquesta mena.

La realitat catalana es compaginà des del primer moment amb l'obra seriosa, reposada i quieta que porta a cap l'Institut de Previsió. I l'esperit regional que és la base de l'organització d'aquesta entitat de l'Estat (un dels pocs cassos d'excepció en el mateix), enlloc podia cercar un marc més apropiat que a Catalunya.

L'Institut ha cercat els seus col·laboradors en entitats de prestigi i d'esperit local tan intens com la Caixa de Pensions per a la Veïllesa i d'Estalvis, de Barcelona; ha aixecat el seu edifici aprofitant els materials existents ací i allà. Res té, doncs, de particular, que el respecte a la tradició de mutualisme (tradició intensa a la nostra terra), constituís una característica del darrer Congrés d'assegurances; i que les conclusions del mateix s'orientessin cap a la realitat viva i palpitant en nostra terra.

Potser un xic de verbalisme, un xic de rezel per part de certes classes socials que no cercaven més que la defensa dels seus interessos col·lectius, hi sobraven en l'assemblea. Però aquestes petites notes discordants restaren ofegades per l'impresió de realitat, d'optimisme, de bon desig d'obra social que donaren un caient encoratjador a la Conferència.

I si a totes aquestes consideracions hi ajuntem la del respecte a coses tan respectables com la nostra llengua, la valoració a entitats de tant prestigi espiritual com la Mancomunitat de Catalunya i la mesura i esperit de paternització i de tolerància amb que els elements impulsors de la Conferència es produïren, no altre cosa que elogis podem ofrenar a la mateixa.

Res més desitjem ara sinó que la legislació de les assegurances socials que en la mateixa es valoraren, vinguin des del Poder (quan vinguin, que no és pas cosa de mesos ni potser d'anys), amb aquest esperit que en la Conferència de Barcelona ha bategat intensament.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La política està molt embullada perquè com el Govern viu de precari sense majoria pròpia, segura, en cap de les dues Cambres, pot fer surar la seva política sinó a força de pressions, habilitats i humiliacions, segons els casos.

Sens dubte vol salvar, de les responsabilitats de l'hecatombe d'Annual als polítics més compromesos, i deixar penjat a En Berenguer al Senat, on s'ha votat el suplicatori per a procesar-lo.

La catilinària d'En Prieto, un xic barroca i un poc barroera, es ressentí del singular prestigi del diputat socialista. Dita per Ciceró, hauria tombat el règim. Ara, acabarà en punta. Foc d'encenalls...

Mentre el món polític es remou per tal de que la qüestió de les responsabilitats acabi per fer fàstic a tothom i no procesi a ningú (que d'això es tracta), la sangria del Marroc, per on s'escolen la sang i els diners del país, perdura, com si Espanya fós un país de beneïts...

Els socialistes es distreuen de tan greus preocupacions organitzant congressos divertits, com aquest que la C. G. T. acaba de celebrar a Madrid, que no ha tingut per a ells cap més "però" que el crim comès pels comunistes en anar a corrompre les oracions — segons vulgarment sol dir-se — als seus pacífics ex-germans, i matar-ne un d'ells i fent-ne córrer a molts altres.

Execrant, com es mereix, l'assassinat i també les rompadres subsegüents, serà bo recordar als socialistes apallissats, de qui moralment, i socialment, i políticament, són fills els assassins i apallissadors.

Els estudiants, per la seva part, han contribuït al xibarrí de la setmana fent bullanga a tot arreu on han pogut. La seva indignació pels sagnants atropells de què han sigut víctimes a Madrid, és natural i comprensible, i el Govern no ha estat encertat al menysprear-la o no satisfer-la degudament, encara que deixés ben salvaguardat aquell sagrat principi social que és el primer que destrueix el sistema polític que domina a Espanya.

Però els estudiants faran bé en no imitar al Govern en el desencert i, sobre tot, en no fer pagar a la ciència, encara que sigui la ciència oficial, els plats trencats aqueixos dies de bullanga.

En quant a la dimissió que els estudiants exi-

geixen d'En Montejo, que no s'en preocupin. Està més dimitit que En Millán. És qüestió de poc temps.

ESPANYA ENFORA

El fet cabdal de la setmana, sinó per la seva importància pel soroll que ha promogut, és l'afusellament, previ judici sumaríssim, de l'ex-president del consell de Ministres de Grècia, Gunaris, quatre ex-ministres companys seus, i l'ex-generalíssim Handjianestis, a Atenas, acusats d'ésser culpables de la debàcle grega.

L'efecte, a tot Europa, ha sigut d'estupor, barrejat d'indignació a Anglaterra, que havia prohibit l'afusellament baix pena de trencar les relacions diplomàtiques.

Quants ministres s'hauran palpat les robes en sentir els trets disparats a Atenes!

Anglaterra n'és notificada per quarta o cinquena volta, de que les nacions mediatitzades per ella van emancipant-se (Egipte, Austràlia, França, Turquia, Itàlia, Grècia).

El paorós espectre d'una aliança turca-russa-germana, té preocupats als homes d'Estat anglesos. Lord Grey acaba de confessar-ho en un discurs famós.

Els polítics francesos no ho confessen, però prediquen fins a esgargamellar-se contra el perill germànic. *Delenda es Germania?*

Clemenceau està fent-ho a l'anquilandia, amb el braó d'un home de trenta anys i en té 80, i els diu als ianquis unes veritats que tomben d'espatlles. Però els ianquis li tornen les pilotes si bé amb més suavitat.

Anglaterra, que hi veu de lluny, temps fa que volia revisar els Tractats fets durant l'enlluernament de la victòria i normalitzar a Europa.

Aquesta sàvia política, quants de maldecaps i de mals hauria estalviat a França i al món enter!

Ara mateix a Lausana no s'entén ningú. Turcs i russos gallegen com si fossin els amos del galliner. Anglaterra sent que la terra li rellisca als peus. No la té segura. França flirteja amb els d'Angora. Itàlia proclama la política interaliada del *do ut des*. La Petite Entente ja vol caminar sense caminadors...

Si no fossin aquells canons anglesos que apunten sobre Constantinoble i més enllà i més ençà del Bòsforus, ai d'Europa!

El feixisme i el Partit Popular

El feixisme ha triomfat, però com que malgrat la disciplina que li dona una cohesió aparent és un conglomerat heterogeni, desconeixem les derivacions que podrà pendre. Un cop obtingut el poder, els diversos elements que l'integren, procuraran portar les aigües cap al seu molí.

Dom Sturzo, cap i ànima del Partit popular, ha donat a un periodista una visió sintètica del seu país a través del nou govern Mussolini. Escoltem les paraules de l'eminent sacerdot:

"L'incert demà de la Itàlia roman com abans. El feixisme, nascut a Fiume no és una creació ideal que pren normalment les regnes del Poder per realitzar-se i resoldre problemes oblidats o descuidats. Es encara una nebulosa integrada per moviments diversos i sovint antagonics. En ell s'hi troben els sindicalistes i els individualistes; els imperialistes i els pacífics aspirants al viure patriarcal de la nació. Fins que la desintegració de tots aquests elements no s'hagi feta per virtut de l'actuació governamental, res es pot preveure.

"El feixisme resulta, de fet, una reacció burgesa a la revolució bolxevista que el Partit Popular, el primer i l'únic, combaté i reduí l'any 1919 quan estava en son període àlgid, en plena febre d'ebullició. Vençut fou llavors per una democràtica i assenyada massa global de ciutadans, aniquilat és ara, per una milícia turbulent i irregular.

"Podia acomplir-se el mateix fet d'ara sense la teatralitat apoteòsica que hom ha vist i, tal volta, amb una major eficàcia. Totes les polaritzacions condueixen a resultats negatius, totes les violències a reaccions contràries; ambdues, a desenganys i desil·lusions que generen, en definitiva, l'escepticisme més cru i nefast en el poble.

"Està clar que Mussolini ha tingut suara, encerts de governant que aconsellen esperar confiadament, si bé amb certa reserva, car la manca de una doctrina i un mètode no permeten l'efusió que és derivada de la confiança plena. De totes maneres, ha proclamat que no abusarà de la victòria, i si la declaració respon als actes de Govern que vingui i la llibertat de moviment és concedida a tots els grups polítics, sense excepció, serà salvat l'abim que resta obert.

"La pedra de toc, el punt central de l'experiència que es porta a cap a Itàlia rau en el problema econòmic. Aquest és encara, i per molt de temps ho serà, el centre d'on han irradiat tots els moviments convulsius del país.

"I resten, demés, els gravíssims i urgents de

l'emigració i l'inajornable de la descentralització administrativa, de l'autonomia funcional.

"La substitució ràpida i violenta de les idealitats socialistes, comunistes i anarquistes en idealitats feixistes, ço és en ordenaments i mitos de matís patriòtic i nacional en el sentit purament sentimental d'aquests mots no modifica en res la posició sindical conquerida, ni modifica les bases de la lluita de classe. Resten igual, mentre sia sol el sentimentalisme l'inspirador i motriu de l'acció, els problemes de la superpoblació treballadora i els termes de la distribució de la riquesa no sofreixen canvi de cap classe.

"Davant de tot ço que enumero, el Partit Popular havia formulat una doctrina que cada dia resulta més eficaç i es converteix en la "única". Havem procurat difondre i realitzar-la per persuasió i evolució. Per prejudicis incomprendibles no se'ns ha escoltat ni seguit, en el camí de les reformes ni per molts dels aliats ara a la política que vol realitzar Mussolini. La culpa, doncs, no és nostra.

"El nostre Partit popular s'és trobat demés, just al nèixer, amb un fet extraordinari. Des del començ de la nostra actuació, havem degut col·laborar a tota obra de Govern i per no pertorbar la vida nacional, havem degut formar en tot Govern. I ço, per la raó incontestable de la nostra força. No es podia governar sense nosaltres i tampoc ens hem fet pregar gens. Havem donat generosament la nostra idealitat i la major part de les nostres activitats, iniciant reformes a tots beneficïoses.

"Realitzant sacrificis grandíssims havem contribuït a la canalització legal de tots els moviments polítics morbosos, revolucionaris. Avui, encara, la nostra col·laboració i participació en el Govern representa per una gran massa obrera italiana una garantia de llibertat i una base sòlida i ferma de renovació.

"Aquesta col·laboració nostra al Govern d'En Mussolini es mantindrà a base de l'acompliment d'un pacte que, en qualsevulla mesura que es prengui des del Poder, no pot ésser trencat. Aquest pacte enclou els punts següents: retorn a l'ordre i pau interior; respecte a les llibertats constitucionals; reconstitució financiera, reorganització de les forces obreres a base de la sindicació, ni oposada ni estranya a la vida col·lectiva de la nació, i sobre tota altra cosa, revalorització dels valors ètics del viure civil vers una sincera fraternitat.

"Per finalitzar, puc avançar — digué — una cosa ben important i d'actualitat. Serà mantin-

guda la "proporcional". Ens és estat donada per Mussolini la seguretat més absoluta, si bé s'introduiran petites reformes d'ordre tècnic que nosaltres mateixos trobem encertades i justes. De tot aquest rebombori de reformes radicals en el sistema electoral, mogut per intencionats enemics nostres, res. El Govern comença sota auguris ben plaents, però cal esperar i esperar."

Per les paraules del Rvnd. Lluís Sturzo, sembla que Mussolini no s'atrevirà a governar contra el Partit Popular. Si el feixisme es decantés cap a l'esquerra, els catòlics italians sabrien fer respectar els seus drets. L'esperit culte del professor Sturzo, sabrà menar els seus addictes a la victòria.

Conferència important

Havent-se fet a l'Estat el traspàs del pressupost carcelari, ha desaparegut la prestigiosa Junta de Presons. Com que això representa una injustícia manifesta i un desconeixement de l'obra meritòria que ha vingut realitzant durant tants anys la dita junta, s'ha acordat que l'il·lustre ex-director general de presons, Don Ramón Albó i Martí, la gestió meritòria del qual és ben coneguda, dongui una conferència dissabte vinent, a les 6 de la tarda, a l'estatge del Patronat de menors presos (Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5).

Escoles irracionals

Déu Nostre Senyor, és la Veritat; el Dimoni, consegüentment, és la Mentida. Així, doncs, els fills de Déu són fills de la Veritat i els fills adoptius del Dimoni, sos seguidors, són fills de la Mentida. Per això és que totes les paraules llurs són mentideres; tot el què diuen, és al revés del què vol dir; llurs paraules signifiquen ço que és contrari al seu significat normal i dreturer.

Per això és que quan vos parlen de llibertat, qual significat recte i normal tots sabem, en la boca llur vol dir esclavatge per a la gent de bé i les obres bones. Igualtat, tal com ells la apliquen quan poden, és la de la desolació, de les ruïnes, del cementiri on uns corbs s'engreixen dels pellingots de carn morta. Aquesta és sa igualtat; vegi's a Rússia. La Fraternitat seva, és la del garrot, la ganivetada, el tret covard. I així en totes les coses. D'igual manera en tractar de l'ensenyança com anem a demostrar.

De la paraula llatina *ratio*, raó, en ve el mot *racional*, que, dreturerament, significa obrar o pensar segons raó. Per tant, escoles racionalistes, dreturerament voldria dir escoles en les quals impera la raó. Però això seria si aquest mot l'apliqués la gent de recte sentit moral; els fills de Déu, fills de la Veritat. Dit per boques de fills de la Mentida, escoles racionalistes significa escoles irracionals; escoles fundades precisament en la irracionalitat; en les quals s'ensenyaran només que falsetats. Aquestes són les escoles que demanen, suara, per als fills dels obrers. Escoles irracionals, titulades racionalistes: perquè ço que hi pot haver de més irracional, és la negació del Creador; tan irracional, que ni

els irracionals el poden negar, i a la manera llur el confessen tots i constantment, com el confessen a tothora tots els éssers animats i inanimats de l'univers. Cal la màxima perversió, la màxima estultícia, la bestialitat més bestial, per a negar a Déu. Negar a Aquell que publiquen totes les coses de tots els móns a totes les hores del dia i de la nit i des de tots els segles i en totes les ocasions i circumstàncies; negar Al que respirem, pot dir-se així, Al qui ens entra pels ulls i per les oïdes tan fortament que el veuen els orbs i el senten els sords i el palpelen els masells; Aquell per Qui germina el gra de blat i degota la fontana; Aquell qui, quan vol, aixeca les onades del mar com les muntanyes de la terra, i enfonza els continents i els fa aparèixer on no n'hi havia cap sinó la extesa de les aigües; negar a Qui allarga la vida tremolosa i macilent de la velleja desvalguda, i talla de cop, si així li plau, la del jove fort i poderós, en plena potencialitat i exhuberància... Negar a Déu, quan amb major motiu podria negar-se el sol, i el mar, i la terra i la existència humana, perquè sense Ell cap d'aqueixes coses ni de totes les altres existiria, ja que Ell és la única RAO de tota existència; negar a Déu, com deïem i repetirem, és la màxima estupidesa, la major malícia, la suma bestialitat.

Doncs bé; aqueixes escoles racionalistes, basades en la negació de Déu, i per tant, de la RAO i de la JUSTÍCIA i del DRET i del BÉ i de la VERITAT, són les que es preté instituir per als pobres fills dels obrers. Oh, la iniquitat dels fills de la Mentida!

VERAX

La lluita contra el mal Cinematògraf

En tres articles (1) ha cabut el meu elogi a una pel·lícula, una sola, que essent indiscutiblement bona en si mateixa, mostra el camí de la redempció, d'unes possibilitats de bon cinematògraf que avui no existeixen gairebé més que en l'esfera de la imaginació. Per a parlar dels mals del cinematògraf dolent, que ocupa avui dia, com des del començament, tota l'esfera de la realitat, ni amb tres, ni amb trenta, ni amb tres cents articles cabria tot ço que convé dir. En el cinematògraf, la proporció del bé al mal, de segur que és inferior a la raó de 1 per 100.

M'és indispensable avisar als qui referint-se a la meua propaganda en pro del film "La Roma dels Papes" creuen que jo he claudicat o que "abaixo veles", advertint-los que no poden pensar tal cosa mentre no em reconciliï — i jo no m'hi he reconciliat mai — amb el cinematògraf de ficció. Amb el cine amb actors, argument i maquillatge.

Jo estic convençut que el cinematògraf de ficció — que comprèn la quasi totalitat de la producció actual de pel·lícules — és i serà sempre un agitador de males passions; ho serà per necessitat tècnica, per fatalitat mecànica. Ja veu el senyor Soldevila, mon distingit amic, que no "abaixo veles". M'acompanyen en el meu radicalisme altres opinions europees. El redactor del "Giornale d'Italia" citat a la pàgina 16 de l'opuscle "I Pericoli Sociali del Cinematografo", de Piero Pesce-Maineri, el qual, bo i defensant el cinema, se li escapa dir: "Per les especials funcions assenyalades al cinematògraf, quasi *per raons tècniques*, és a dir, per la necessitat d'obtenir, sense paraules, efectes de vivacitat, els seus personatges són extrets de la novel·la d'aventures o de les gasetilles dels diaris, i, per tant, el cinematògraf deu, *per necessitat*, posar en escena criatures fora de la moralitat quotidiana". Maurice Veillard, secretari d'Higiene Social i Moral de Lausana (Suïssa romanda) publica a "Le Mouvement Feministe", de Ginebra, (10 febrer 1921), un llarg estudi, on es llegeix que el cinematògraf "sembla condemnat a explotar el gènere que li ha reeixit fins ara i que implica quasi necessàriament força greus perills des del punt de vista moral". Els subrallats són meus.

La lluita contra el mal cinematògraf, ajunta avui dia, espiritualment, una legió d'educadors i moralistes, que a tot arreu del món fan sonar unes reclamacions unànimes contra els perills i els estralls de les pel·lícules, sobre tot en

els joves i els infants, coincidint tothom en remarcar la influència decisiva d'aquest espectacle en la criminalitat dels nois i adolescents. Aquest moviment d'opinió és importantíssim, i la seva activitat resplandeix a tots els països, menys al nostre, on si algun escriptor de tant en tant, pren la paraula, combatent la perversitat cinematogràfica, s'ha de sentir dir que parla per esperit de contradicció.

Per a donar-ne una idea d'aquesta acció universal contra un flagell que és universal també, citaré només que alguns documents recents que tinc a mà i a la disposició dels qui atribueixen la meua actitud a una mena de snobisme aristocràtic.

Al "Programme Annuel pour les Groupes d'Etudes" dels catòlics socials francesos, 1921-1922 (Lyon: Cronique Sociale de France), hi ha tot un capítol dedicat a la qüestió del cinema, tractada exactament amb el mateix criteri nostre, i citant diverses fonts bibliogràfiques d'autors catòlics francesos.

A la revista "Etudes", dels jesuïtes francesos, el P. Jalabert publicà, en el número del 5 d'octubre 1921, un article documentadíssim i terrible, sobretot pel què es refereix a l'acusació contra el cinema com a escola del crim.

Emile Beco, governador de la província belga del Brabant, és autor d'un fascicle de 74 atapeïdes pàgines, descrivint "La creuada empresa contra els mals cinematògrafs durant la guerra", títol ben expressiu. (Cercle d'Etudes des Leçons de la guerre, Turnhout, 1919). Un altre autor d'aquella nació, Paul Wets, jutge del Tribunal Infantil de Bussehes, en un altre fascicle retolat "La Guerre et les Enfants" (Moll, 1919), dedica un llarg capítol a "L'Action anti-cinematographique."

Saltant de Bèlgica al Canadà hem d'esmentar un interessantíssim fulletó de "L'Œuvre des Tracts", obra catòlica de propaganda, de Montreal, dedicat a "Le Cinema corrupteur", per Euclide Lefebvre, saturat d'esperit ardentíssim contra els abusos del film i en retreu d'esgarri-fosos. Hi ha, entre altres sensacionals testimonis, la confessió d'un jove condemnat a mort per assassinat, que abans de pujar al patíbol, féu al sacerdot aquesta declaració, que reproduesc amb ses paraules textuais, i en lletra grossa, tal com va en el llibret:

"SI JO MORO EN EL PATIBOL, ES DEGUT AL CINEMATOGRAF, EN EL QUAL HE APRES A ROBAR I A COMETRE ELS

CRIMS DELS QUALS SOC CULPABLE. DIGUEU-HO ALS CAPELLANS, PERQUE HO REPETEIXIN A LLURS PARROQUIANS."

Hi ha també l'acció organitzada dels catòlics nord-americans (National Catholic Welfare Council), que està movent una gran campanya per al millorament del cinematògraf (Better Motion Picture), combatent amb energia les produccions cinematogràfiques, muntant una oficina pròpia de revisió, crítica i d'informació sobre pel·lícules (Motion Picture Bureau), domiciliada a Washington.

A l'Anglaterra funciona una entitat oficial amb el nom de Consell Nacional de Moral Pública (The National Council of Public Morals), que té per objecte la regeneració de la raça: espiritual, moral i física. Aquest Consell — format per personalitats, especialment de la clerecia anglicana — va nomenar una comissió d'enquesta sobre el cinematògraf (Cinema Commission of Inquiry), la qual produeix una voluminosa memòria sota el títol "The Cinema. Its present position and future possibilities". London, 1917, llibre de prop de 400 pàgines, rublert de deposicions testificals, demostratives dels estralls que fa també el film en aquell país, la significació dels quals no es pot dissimular malgrat el to circumspecte de l'enquesta, tendint a no perjudicar massa els interessos de la indústria.

Però, en cap de totes aquestes manifestacions ha assolit tanta importància la qüestió de què es tracta com al segon Congrés Internacional de la Protecció de la Infantesa, celebrat l'any passat a Brussel·les. Un dels temes del seu programa demanava: "Quines són les mesures a prendre per a protegir els infants contra els perills del cinematògraf?"

Quatre rapports foren presentats, i eren llurs autors: un francès, M. de Casabianca, magistrat de París; un belga, M. Charles Collard-de-Sloovere, catedràtic de Dret Penal de Brussel·les; un suís, el ja citat M. Veillard, de Lausana, i un italià, el també citat Comm. Piero Pesce Maineri, advocat de Gènova, el treball del qual, publicat en un fascicle: "I Pericoli Sociali del Cinematografo", Gènova, 1922, ha motivat el present article, que em serà forçós continuar un altre dia.

R. RUCABADO

(1) Em refereixo als articles: *El bon cinematògraf, La pel·lícula pontifícia* (CATALUNYA SOCIAL núm. 76. 7 Octubre); *El cinematògraf romà* (La Veu de Catalunya, 20 Octubre); *Les possibilitats del bon cinematògraf* (La Veu de Catalunya, 16 Novembre).

La crisi del parlamentarisme

Durant la Guerra Gran, i després de la guerra, un fet clar s'ha produït en l'ordre polític internacional, ço és el predomini dels homes de govern sobre els Parlaments, del homes forts sobre els representants del poble.

Les democràcies, que solen infamar els tirans, han fallat davant dels grans problemes promoguts per la guerra.

Una volta més ha sigut l'home, no un conjunt d'homes, qui ha menat els pobles als seus destins en mig de les tamborinades que fan tronollar la terra. I el parlamentarisme, que és la forma que fa un segle serveix d'orgue d'acció a les democràcies, ha fallat també.

La decadència del Parlamentarisme és un fet evident en totes parts. No ens referim a les seves deficiències constitucionals, ni als seus vicis orgànics, ni a la corrupció quasi consubstancial en ell, sinó a la seva manca d'ètica social i al menyspreu en què ha caigut.

Però el cert és que àdhuc allí també està ferit greument. Quan fa nosa, se l'arrecona, com una desferra, o es fa amb ell ço que acaba de fer Musolini: plantar-li cara, abatre'l, dir-li, com als nens entremaliats, que si no fa bon dat, prescindirà d'ell i no el tindrà en compte per a res.

Les orientacions dels nuclis dirigits senyalen com a nord polític el sistema representatiu de classes i d'interessos, la representació corporativa, el manament circumscribit, categòric.

I encara s'hi endevina una altra orientació que no sol proclamar-se, però de fet se segueix: indiferència en les formes i maneres de expressar-se i produir-se el poder; acatament a l'home, o a l'òrgan, que sap governar i governa.

Els oradors eloqüents, els discursos enlluernadors, que foren — no volem pas negar-ho — la glòria i el prestigi del Parlamentarisme, han passat de moda. Resulten, senzillament, ridículs.

Musolini acaba de triomfar en el Parlament d'Itàlia amb un discurs dur, de caire un xic rural, talment insolent a trossos...

Si el Parlamentarisme fos capaç de regeneració, aquest fora el camí per a regenerar-se.

Però en un temps que el temps és or; en un temps en que la tècnica, que no sap de retòrica, s'imposa; en un temps en que un president de república, Ebert, aconsella a un encarregat de formar ministeri dintre del sistema parlamentari que prescindeixi dels parlamentaris i el formi amb tècnics; en que els tècnics triomfen sobre els xerraires i la ciència arrecona la xerrameca, el sistema Parlamentari bé podem dir que està cridat a desaparèixer, i que si la actual crisi no és la de mort, molt s'hi assembla.

Pobresa d'expressió

Volem ésser els capdavanter en el món de l'art, de la literatura i de la música, i en canvi tractant-se de la llengua no ens indignem si ens diuen que som el poble més mal parlat de la terra. Un home no se'l coneix quan escriu, sinó quan parla en la intimitat. Escrivint es poden fingir molts sentiments i es pot aconseguir un refinament que en realitat no tenim. L'home quan exterioritza els seus pensaments íntims, espontàneament i sense artifici de cap mena, posa de manifest o bé la llum que illumina el seu esperit o les nafres que l'enlletgeixen.

El nostre poble parla malament. Dirieu que pateix de pèrda mental. El daïxonses i els dallonses tan usats quan no ens ve a la memòria la paraula que volem emprar, donem força a la nostra afirmació. Són molts els que abans de dir el cognom d'una persona, diuen daïxonses, la qual cosa vol dir que no fan cap esforç per retenir-lo a la memòria.

La llengua catalana es bella i harmoniosa, i no obstant en els llavis de molts catalans es aspra i cantelluda com un argot pobre i menyspreable. El lèxic de la nostra gent es pobríssim. Naturalment que aquesta pobresa es deu al fet dolorós d'haver estat bandejada la nostra llengua de l'escola, però si fèssim un esforç aconseguiríem fàcilment depurar el llenguatge parlat.

Entre el llenguatge literari i el llenguatge del poble hi ha un abisme. Catalunya és terra de poetes, però no té novel·listes. Com que no produïm gairebé res més que poesia, i aquesta és per als esperits selectes, el poble segueix ignorant el llenguatge literari. Certament que a tots els pobles existeix un llenguatge popular i un llenguatge literari, però entre ambdós llenguatges no existeix una diferència tan grossa com amb els nostres.

Cal, doncs, que els literaris, els poetes, els homes de ciència, es captinquin d'aquest problema essencial de la depuració de la llengua parlada.

Els diccionaris, les gramàtiques, seran llettra morta, si únicament ens sentim cultes quan escrivim i en la intimitat som vulgars com els demés homes. Si la paraula no brolla pura dels nostres llavis, tot el que fem serà endebades. És clar que topeïm amb dificultats molts grosses. Feu observar a un amic que ha dit una incorrecció de llenguatge, i li feu conèixer el mot que hauria d'ha-

ver emprat i us diu fent una mitja rialla: no estranyis que el meu llenguatge no sigui depurat, car jo no soc polític. Aquesta resposta us desconcerta. No podeu fer entendre a la gent que el parlar bé la nostra llengua, no es privatiu d'un parlar polític, sinó de tots els catalans cultes i de bon gust. Si parlessim com diu En Maragall, amb un sant temor el llenguatge seria més pur.

Disortadament, ultra la grolleria d'expressió, es molt extesa la blasfèmia. El Governador es disposa combatre-la castigant els blasfems. Aconseguirà cloure els llavis dels que blasfemen? Naturalment que es molt difícil estirpar un mal tan arrelat, però si els agents de l'autoritat compleixen les ordres del governador, es pot aconseguir que no es blasfemi en públic. És una cosa que entristeix i fa pena sentir parlar els obrers. Déu meu, com parlen! És possible que sàpiguen el que diuen? Segurament no es donen compte de la malícia de la blasfèmia. Volem creure que no es altra cosa que pobresa d'expressió.

El nostre amic dilecte, l'il·lustre apòstol de la "Lliga del Bon Mot", Ivon l'Escop, en la seva magnífica obra "La Paraula", que tots els catalans haurien de llegir, diu referint-se al costum de intercalar en la conversa paraules impúdiques: "I tan avall arriba aquest descens, tan endintre de la gleba i tan en les entranyes es filtra, que, si no ve a temps una reacció de conjunt, si no s'aconsegueix establir una constant higienització i vitalització de tot el lèxic, si com, fins avui, es mira impasiblement com la llengua recull de tot el món cadàvers i brossa, i si a semblança de l'occeà que escup els cadàvers i neutralitza i desfà i descompon, regenerant-les, totes les desferres i detritus, la llengua no llença els cossos corromputs i no vitalitza tots els elements de què es compon, arribarà un dia, no podem dir quan, però fatal, en què moltes llengües, tan plenes estaràn de sutzura, tan espesseït serà el seu corrent (per natural fluid i transparent), que ja no serà possible per ningú l'exercici honest i honrat de la paraula."

Purifiquem, germans, el llenguatge parlat. No vulguem que ens avergonyeixin dient-nos que parlem malament. Sigui la llengua una donzella honesta a la qual ningú s'atreveixi profanar.

Tinguen ben present amics que em llegiu, que per parlar bé cal que en el nostre esperit hi hagi una mica de claror.

J. CIVERA I SORMANT

COMENTARIS

Tornem al nostre camí

Moltes vegades he sentit dir a algunes senyoretas: avui som molt poc respectades. Potser tindran raó les que es queixen de que no se'ns tracti amb el respecte que mereixem, però han de tenir en compte les protestatàries que som nosaltres moltes vegades les que donem peu a que se'ns dongui un tractament indegut. Una dona seriosa que vesteix correctament i parla amb dignitat i noblesa, generalment es sempre respectada. Però si es coqueta i es presenta davant de la gent mig nua, dona motiu a que es tingui d'ella un mal concepte i se li dongui un tractament irrespectuós. És veritat que la gent ha sofert un canvi radical, però volem dir que no hem canviat també nosaltres? Abans les nostres dones eren humils, senzilles i feien vida de família, però ens hem enamorat dels costums d'altres terres que mai hauríem d'haver imitat, i passem el dia al carrer, al cinè i al teatre. Cada dia funcionen els cines i les sales són atapeïdes de senyores. Són moltes les que cada dia acuden a les sales d'espectacle, mostrant un afany de divertir-se, com si n'haguéssim estat molt temps allunyades.

Hem avançat molt en l'art de vestir, però en l'ordre cultural estem molt endarrerides. No vull dir pas que hem de pasar el dia llegint i escorrellant arxius. No; però no us sembla que seria convenient que ens preocupéssim una mica més de la nostra formació intel·lectual?

Quan veig senyoretas tan frívoles i lleugeres que no saben sinó agençar-se i riure coquetament de qualsevol cosa, no saben la pena que em fan. No us sapiga greu, ben volgudes llegidores, si us dic que generalment en l'ordre intel·lectual som inferiors a la dona estrangera. Nosaltres, potser no soc jo qui hauria de fer aquesta afirmació, tenim condicions per a ésser les dones millors del món. Tenim seny, ponderació, equi-

libri, i tenim molt viu el sentiment de família. Però cada dia ens anem allunyant del nostre camí i emprant els costums d'altres terres que no tenen res que veure amb la nostra.

Una dona de seny és un tresor. No sabeu el bé que pot fer una dona senzilla, espiritual, equilibrada, que tingui el sentit del ridícul, i es mantingui sempre en una actitud digna i noble. La nostra influència es molt gran a la llar i per tant cal que estiguem capacitades per a ésser bones mares de família. Una dona frívola es fa mal ella mateixa i fa mal als altres. Moltes mares són responsables de la desviació de llurs fills. Es creuen que les casaran més aviat convertint-les en nines precioses que no saben sinó somriure i mostrar un enfilall de dents blanques. Què en volem fer d'aqueixes noies que no porten res a dintre i passen el temps rient i bromejant, ignorant que la vida és una responsabilitat? Volem que siguin respectades? Procureu primer de tot que vesteixin correctament, amb un excés d'elegància si voleu, però mantenint-se sempre dignes. Feu-les parlar discretament, demostrant que la paraula obeeix a una intel·ligència educada, i sobretot desvetlleu en el seu cor sentiments puríssims de pietat. Mentre no ho feu així, no estranyeu que algunes vegades no siguin tractades amb la consideració que es mereixen.

A les ànimes bones se les combat moltes vegades per despit o per enveja, però se les respecta. A una persona bona, li poden negar els seus mèrits i les seves virtuts, però quan us trobeu davant d'ella la seva noblesa s'imposarà i haureu de tractar-la amb respecte.

Siguem, doncs, nosaltres ben assenyades i ben espirituals i el món ens respectarà.

MARIA BONSHOMS

El revifament dels àcrates

- Per què en diuen *monstruos* d'aquests mitings?
- Perquè els oradors diuen *monstruositats*.

Esguardant el món

RÚSSIA

La vida econòmica

El Govern dels Soviets ha decidit per raó d'economia suprimir el Comissariat de Previsió social. Les funcions d'aquest Comissariat seran repartides entre els altres comissariats. Les Assegurances socials aniran a càrrec del Comissariat del Treball.

* * *

Les tarifes ferroviàries han estat augmentades un 100 per 100 les de segona classe i un 50 per 100 les de tercera.

* * *

Un projecte de llei serà sotmès al Congrés dels Soviets que tindrà lloc aquest mes, demanant la unió de totes les repúbliques soviètiques. La llei estableix la creació d'un comitè executiu i un Consell de Comissaris per tota la Federació russa. A Moscou es concentraran totes les qüestions de política estrangera, financiera i econòmica. Les diverses repúbliques conservaran l'autonomia en els afers de política interior.

La vida del treball

La immigració.

Durant aquest any s'ha establert a Rússia un grup compost de 350 obrers americans, els quals posseeixen màquines i capital que representen un valor de 344 mil dòlars. D'aquests obrers n'hi ha que fan de miners, de mecànics i de sabaters.

* * *

Actualment hi ha a Moscou 35,613 obrers declarats en vaga forçosa. La Borsa del Treball va donant ocupació a tots aquests obrers. Cada dia va augmentant el nombre d'obers que no poden treballar perquè no hi ha feina. La crisi més gran és la que travessa l'art. de la construcció.

No són únicament els obrers vulgars els que no troben feina, sinó també els tècnics més experimentats.

Les dificultats augmenten en posar en pràctica la pena de treball forçós, que sofreixen al-

guns delinqüents. En efecte, les persones culpables de delictes diversos i condemnats a aquesta pena, es troben en el mateix estat que els obrers sense feina. L'aplicació de la pena de treball forçós ha plantejat a l'oficina competent aquest dilema: o bé donar la preferència als delinqüents, la qual cosa constituiria una grossa injustícia i originaria protestes dels vaguistes, o deixar sense efecte les sentències dels tribunals.

El govern es disposa fer una revisió de la llei i mentrestant ocupar els delinqüents en els treballs de caràcter insalubre.

La salut pública

L'epidèmia del còlera sembla que tendeix a minvar. No obstant en les barriades pobres hi segueix fent grans estralls. Els hospitals són insuficients per a donar acolliment als nombrosos malalts que han estat infectats. Les autoritats sanitàries no disposen ni de material sanitari ni de metges. Els socors arribats d'Amèrica, han millorat la situació. A Odessa es fa difícil enterrar els morts, car no es disposa de cotxes suficients per aquest servei.

L'experiència ha demostrat que l'eficàcia de la vacuna està en relació amb la nodrició dels vacunats. No existeixen estadístiques completes de la mortalitat general, no obstant es creu que representa un 200 per mil.

La manca de sabó i d'aigua ha contribuït a donar més virulència a l'acció epidèmica.

La fam

El Secretariat del doctor Nansen ha facilitat les següents informacions relacionades amb la fam. Les contrades que han tingut mala collita, serà necessari que se les ajudi amb la tramesa de cereals. Sense l'ajuda de l'estranger, serà impossible que els pobles famolencs puguin augmentar la producció.

El doctor Haigh, representant de la Comissió sanitària, ha declarat que les autoritats d'Ucraïna no poden proveir els hospitals. La ciutat de Kherson gairebé no té queviures. Les altres ciutats podran suportar més temps els efectes de la fam, però es creu que a les darreries de l'any més de dos milions de ciutadans seran sotmesos novament a les tortures de la fam.

La defensa de Catalunya contra el Joc

El flamejant article que tot seguit llegireu, pàgina distingida entre totes les que s'han escrit per la causa de la moral en el debat de la qüestió del joc, té oi més el valor d'ésser una monjoia històrica. Publicat al moment àlgid de l'escomesa que els emissaris del vici feien posant materialment setge a la ciutat de Sabadell, fa sonar la veu de qui es avui l'autoritat doctrinal més viva que a Catalunya pot parlar en matèria moral, de qui ha obrat, en publicant aqueixa veritable proclama, i en cobrir de seguida mateix amb el seu propi cos, el personal atac de l'enemic, com a perfecte Defensor Civitatis. El "no passaran" que és leit motiv del roent, just i coratjós article — eixit a la benemèrita revista Joventut, portaveu de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell i de ses filials la Joventut i la Congregació Mariana, — l'autor mateix, el mateix dia de l'aparició, el llençà a la cara dels ambaixadors del diable, la gosadia i temerària procacitat dels quals fa escriuixir, tot i fent pensar que, en veritat, el cinisme de volguer temptar als justos és característic del qui no reparà en temptar, en els deserts de Judea, al mateix Jesucrist. No passareu. Bell mot d'ordre per a tota la campanya! Que cadascú a dins seu el repeixi a tothora, conscient de que defensa, a Sabadell, com a Barcelona, com a Igualada, com a Tarragona, com a Vilanova, o a tota altra ciutat i lloc de nostra terra, una porteta per on l'enemic intentarà l'entrada. Sí, un home tot sol, en el petit pas que ell guarda, pot salvar una ciutat, o la nació sencera. Aquesta és la humil grandesa, i la trascendental humilitat, pròpies a la fortitud cristiana.

També, entre llocs diversos de la pàtria, de Vilanova i Geltrú ens arriben remors de batalla. Un gentil setmanari: El Vilanoví, pugna amb encert contra el vici damnat i contra els falsificadors de la caritat cristiana, contra els qui gosen palesar llur inconsciència, reclamant la lli-

bertat del joc i dient que sense els diners del joc no es pot eixugar el dèficit de les cases de beneficència. Ells sí que són eixuts, eixuts de cor i eixuts de fe i de justícia!

R. R.

La ciutat sitiada?

D'alguns mesos ençà és candent entre nosaltres el perill del joc públic, aquest flagell social, que en tot el seu impudor esclata només en les societats purulents o viciosament governades. Amb tot el seny, que comporta el deure de cercar l'eficàcia més que la commoció externa, hem tingut fins ara esment de no parlar-ne gaire, confiats d'una banda en la rectitud de les autoritats i en l'excreció segura de la consciència ciutadana, i d'altra part ajudant que sigués despert i vigilant el zel dels nostres amics en el front natural de resistència contra tota desviació dels costums públics. La tasca així acomplida no ha estat sorollosa; consta, però, als qui més interessa, que ha tingut una ferma eficàcia en aterrar els intents malèvols i sostenir les voluntats fluctuants, així conformant-nos amb la llei cristiana de fer el bé, sense pregonar-lo. També estem segurs que en l'esdevenidor es podria continuar evitant pràcticament el perill de possibles victòries del mal, no apartant-nos de la tàctica fins ara seguida. Però, davant l'insidiosa contumàcia de l'enemic de la ciutat, que encara no ha aixecat el setge a la moral pública, vinguda és l'hora de donar un crit d'alerta a tota la gent honesta, per tal que sia vivent i executiu arreu, en les famílies i en l'actuació social, en el criteri personal i dins les diverses associacions ciutadanes, el gest de reprovació, el no passaran dels defensors del bé.

L'organització satànica del vici, que corromp Barcelona i que ha trobat el sofisma degenerat del Comité Benéfico-Social com a forma pia de propagació del joc envilidor, rialla del diable possessionat de les consciències ingènues, vol portar a la nostra ciutat la contaminació i s'a-

rrapa a les seves naturals delegacions per tal d'inocular-nos la mala sang d'aquest cranc de la civilització. I amb una habilitat no cansada de refusaments, trucant a dreta i a esquerra amb pica-portes d'or, malda encara — les seves últimes temptatives són de tres dies ençà — per trobar la fórmula temptadora d'afavorir la beneficència pública a despesa de la runa moral i econòmica de les nostres famílies. Emprant una frase afortunada, *busca pobre*, el pobre que ha d'engreixar per servir-li de reclam a la llicència del joc legalitzat i d'adormiment de les consciències, que fatalment han de protestar si no vejessin, si més no, la timba infernal vernissada al defora amb les coloraines d'una almoïna fingida amb cara de bondat. Aquest pobre, però, costa de trobar. Els nostres pobres creuen en Déu i en la seva Providència i ja saben de demanar la caritat per l'amor de Déu i no la volen de mans del diable.

De bell antuvi fou la Beneficència Municipal, després la Junta de Protecció a l'Infància, les Colònies Escolars encara, i altre cop aquelles primeres entitats, les que es cercava cobrir amb les vestidures fetes a daus a l'aire roent de totes les concupiscències. L'almoïna era temptadora, prou s'hauria arribat a les cent mil pessetes anyals per tal d'assolir la rendició de la ciutat. Tampoc mancarien, si cal, les subvencions del silenci, que homes honrats ens consta han sapigut refusar irats dels emissaris clandestins. Tot debades. Els homes dirigents de les susdites entitats han resistit valentment; si acàs en alguns, poquíssims, a dreta i esquerra, la fórmula benèfica hagués brillat per dins amb l'aparència d'un bé públic major, ha caigut inconfessada i vençuda davant el sentit moral de tots. Sobre tot un seny admirable ha protegit la ciutat. D'avançada, talment una inspiració de dalt, aquells homes representatius segellaren amb llurs conciutadans el compromís d'honor, que ningú no hauria d'ignorar. En la Memoria de la Junta Municipal de Beneficència i de la Junta de Protecció a la Infància, signada el desembre de 1921, s'hi llegeixen aquests mots d'una noblesa moral, que ens enorgulleix. Que els prenguin per senyera els nostres amics:

“Dissortadament l'acció d'aquesta Junta no pot eixamplar-se tant com voldria, veient-se precisada a frenar els afanys d'expansió per la manca de disponibilitat de mitjans econòmics que li dilatarien l'horitzó fins al punt de poguer realitzar una obra completa de beneficència ciutadana.

Malgrat tot, no ha claudicat en els principis de la ètica resistint-se a les temptacions que desvetllen certs oferiments que, des d'un principi i per unanimitat, han sigut dignament refusats per entendre que val més, molt més, la vida dins la penúria que l'abundor provinent del vici i de la cràpula. Les subtilitats casuístiques que menen a la llorda ètica dels fets consumats no han imperat mai en el si d'aquesta Junta per entendre que els diners tufejants de vici no poden esmerçar-se en socórrer als pobres necessitats car la realitat ens ha recordat sempre que és inútil disfreçar amb mentides i ergotismes la dura veritat de la llei moral.”

Malgrat refús tan solemne, la ciutat continua sitiada. Els empresaris del vici, no cessen a cau d'orella d'ingerir la fórmula temptadora; tal volta s'han aliat també amb la gent que es diverteix o deixa divertir en els reconcs ombrívols àdhuc de llocs, que no voldrien de cap manera ésser estigmatitzats. Tot serà debades. Ni un dubte tenim que no claudicarà l'autoritat; sabem prou que no es vincularan els homes de major responsabilitat; confiem igual en la profunditat moral de la consciència ciutadana. No passaran. Certament no passaran. Cal, però, que els amics del mal aixequin d'un cop el setge a la ciutat i a la seva moral pública. Cal que tothom, definitivament, destrii els d'una banda i de l'altra i es quedin sols, solets, els adoradors d'aquesta *hòstia de Satanás*, com en paraula erua un gran convertit ha anomenat el diner corromput. Fins a tocar els llocs ombrívols s'ha de fer el destriament. Que no siguin afavorits amb la presència de gent honesta els vestíbuls dissimulats, que amb apariències populars o aristocràtiques, amb fins més o menys recreatius, conduïxen a les taules, on dringuen els diners de Judes, que volen comprar la llei de Crist Redemptor. Amb enardiment de dignitat ofesa, per l'amor del què més estimem d'aquest món i de l'altre, es redreci tothom per ofegar l'alè dels enemics de la *Moral ciutadana*, aquella moral ciutadana, que com un ressó de l'Església de Déu, predicà entre nosaltres l'eximi capdavanter de la nostra espiritualitat, el Dr. Sardà i Salvany, i que units amb tota la gent com cal, contra totes les febleses i sofismes, per la nostra part mai no deixarem de defensar com el millor patrimoni de la ciutat nostra. *No passarem.*

Juventut, Sabadell, núm. del 9 Novembre 1922. (Editorial).

D'ací i d'allà

Els socialistes continuen progressant cap enrera. En confeccionar-se el nou ministeri alemany s'ha prescindit d'ells completament. I Alemanya era la nació on contaven amb més nombre d'adeptes i més ben organitzats. Certament que encara en queden molts però el seu concurs ja no es fa necessari.

Les dones, és a dir, les feministes, han sofert a França un gran desengany.

El Senat francès, per 156 vots contra 64, els ha negat el dret al vot i el dret a l'elegibilitat política.

Els francesos tan galants i tan progressius!

De la vinguda del ministre del Treball a Barcelona. (Diàleg caçat al vol després del discurs del ministre en la Conferència d'Assegurances socials):

—Quin discurs més pobre!

—Sí, no té gaires paraules aquest ministre.

—Oh, això rai; ja ens hauríem contentat amb que tingués idees.

El ministre del Treball ha firmat els nomenaments de vocals de la Comissió assessora del Govern i de representants d'Espanya en l'organisme Internacional del Treball.

De Catalunya hi figura el senyor Martí Ventosa, només.

Mai hauríem dit que En Pestaña fos un home de tanta fantasia. La conferència que darrerament ha donat a l'Ateneu de Madrid podria servir per a conjuminar una pel·lícula de sèries que deixaria endarrera *La mano que aprieta* o *Los misterios del cuartito amarillo*. I el més bonic del cas és que els socis de l'Ateneu es varen entusiasmar sentint desgranar a En Pestaña un enfilall de mentides. O bé són molt innocents o bé li prenen el pèl.

Es veu que ara l'ofici de sindicalista revolucionari no dona gaire, i en comptes de treballar a l'ombra pertubant la pau social, preferixen anar a contar rondalles als socis de l'Ateneu de Madrid, a aquells bons senyors que si haguessin nas-

cut en temps del Rei Herodes no haurien arribat a posar la primera dent.

Diuen que ha anat una comissió a Madrid per tal de demanar al Govern que es reparteixi novament aquella "sopeta" tan suculent que engreixava els sopistes.

Veurem quina actitud adoptarà el Govern. Comprenem que certs diariets inofensius que fan veure que s'enfaden quan algú els hi retreu que s'alimenten de sopa, que allarguin el plat amb cara compassiva, però no ens expliquem que signifiquin atesos.

Si es torna a repartir, demanem que es publiquin els noms dels socorreguts. Així el públic sabrà qui són els desgraciats que en comptes de sucocar la ploma al tinter la suquen a la sopera.

Algú s'ha extranyat que el ministre del Treball, no hagués fet un paper més lluit a la Conferència d'Assegurances socials.

Nosaltres no ho extranyem. La majoria dels ministres espanyols són com les decoracions de teatre: perquè facin efecte s'han de mirar de lluny.

*A Grècia han estat afusellats els responsables de la desfeta de l'exèrcit grec.

Si que ho fan fort aquella gent!

A Espanya no es mira tan prim.

Ja veuran com aquí no passarà res i tota la indignació dels polítics serà foc d'encenalls.

El temps dirà.

ACABA DE SORTIR

PER LA MORAL DE CATALUNYA

CONTRA EL JOC

DEL

PACTE AMB EL JOC

per R. RUCABADO

Volum de 212 pàgines

Preu: 3'50 pessetes

Pot demanar-se a l'Administració de CATALUNYA SOCIAL

Noticiari

ESPANYA

—El president de l'Institut Nacional de Previsió ha comunicat al ministre del Treball el terminament de la tasca de la Comissió Assessora Patronal i Obrera del Retir obligatori, fent constar, demés, una colla d'avantages obingudes en aquest ram importantíssim d'acció social.

—Al Ministeri del Treball han facilitat una nota dient que la política social del Govern va dirigida a intensificar, mitjançant organismes apropiats de caràcter permanent en els més significats centres industrials del nostre país, l'acció intervencionista i tutelar del poder públic en els conflictes de caràcter social i en el coneixement i desenrotllament de les associacions que impulsen la vida corporativa, fent que proposés a les Corts la creació de delegacions regionals que en contacte íntim amb el ministeri, fossin els seus representants per activar tramitacions i resoldre dificultats que tot sovint es presenten en la inevitable lluita entre el capital i el treball.

—A fi d'estimular l'esforç individual de previsió i poder intensificar i fixar l'aplicació de la llei de Retirs obrers, el ministre del Treball de França acaba de recordar a tots els beneficiaris de dita llei que la xifra de les seves pensions podria ésser augmentada si en comptes de contentar-se entregant cada mes la quota ordinària de 6 a 18 francs, haguessin pagat les quotes suplementàries. Amb la quota suplementària de 50 cèntims diaris l'obrer de 25 anys en arribar als 60 obtindria una renda de 2,450 francs i, als 65, una renda de 4.433.

Apliquin el cas als nostres obrers.

—La vaga de pagesos de Galícia es deu tan al malestar que anys fa es nota en aquella regió agrícola per la qüestió dels forus, com als abusos d'algunes autoritats governatives que es pensen curar els mals cridant i amenaçant. Moltes poblacions resulten desateses de llet i altres queviures.

—L'Ajuntament de Còrdoba proclamà fill adoptiu de la mateixa al Prelat d'aquella Diòcesi doctor Pérez Muñoz, pels seus innombrables serveis a la ciutat i al poble.

L'esmentat Prelat ha construït Escoles, Cases barates, etc., etc.

—Els agricultors castellans consideren necessària l'adopció de les següents mesures per a remeiar una mica l'anguniós situació de l'agricultura de Castella:

Impedir la introducció de blat estranger.

Limitar la importació del blat a les 200,000 tones consignades en la llei de 20 de juny.

Que la zona de protectorat al Marroc sigui atesa exclusivament amb blat nacional.

Que es facilitin els serveis de transports.

Que quedi en suspens el recàrrec del 25 per cent de la contribució territorial, o s'admeti el seu pagament en espècie al tipus considerat remunerador per a aquella.

—La Defensa Mercantil Patronal ha publicat una nota en la qual diu que les conclusions votades en l'Assemblea de 5 de novembre assenyalen el camí únic del desenrotllament simultani de les riqueses del país, canalitzen legalment totes les aspiracions llegendes i desperten en l'ànima espanyola les esperances de millora. Com que els símptomes greus es succeeixen, el remei urgeix. Cada dia que passa, el perill augmenta. No perdem, doncs, més temps en imprecacions i censures; dediquem-nos resoltament a l'acció perquè a la mentida la substitueixi la veritat, a la ficció la realitat, a les coses inestables les permanents. Anem ràpida i tenaçment a l'organització de les classes, sense odis ni egoïsmes, però amb virilitat, per a constituir una força capaç de contenir el desastre i oposar-li l'esforç salvador.

Acaba excitant a formar de seguida els Comitès de "províncies."

—La Junta de l'Associació d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament reuní als seus associats en Assemblea extraordinària en la qual el Comitè del Subsidi de Vida carà, donà compte de les gestions realitzades amb referència a dit subsidi.

—Ha triomfat, a València, per a ocupar el càrrec de Conseller Superior de Foment, don Josep Maria Azara, candidat de la Confederació Nacional Catòlica-agrària.

ESTRANGER

—Els bisbes de Xecoslovàquia han adreçat un Memorial al govern exposant-li totes les aspiracions dels catòlics especialment en tot quant es refereix a l'ensenyament.

—A l'Amèrica del Sud s'està constituint l'Associació Centre-americana de la Premsa, en que hi entren tots els periodistes de les repúbliques del Centre.

—A Rússia els comunistes van devallant a l'abim. Segons càlculs prudents, només n'hi ha un per cada 500 obrers.

—La Federació de Filadors de Manxester ha decidit mantenir fins a fi d'any l'horari present de treball. Ara porta a cap una enquesta per tal d'assabentar-se de si basten les hores que ara es treballen per a les necessitats d'aquest ram.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Aveli Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA JO
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 7, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSEN-
CIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—Mecanografia.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incluídes la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—Classes especials per a senyors retes.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguatons

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. G.—Enric Granados, del Març 1900